

Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

V našem pojetí základního vzdělávání obsaženém ve školním vzdělávacím programu „*Učíme se, abychom se domluvili a v životě neztratili*“ klademe důraz na komunikaci mezi sebou navzájem, socializaci a prosociální chování, motivaci pro celoživotní vzdělávání a hledání svého místa a uplatnění v životě.

Do školního vzdělávacího programu je začleněn rozmanitý obsah učiva, aby se v něm mohli realizovat všichni žáci naší školy.

Výuka anglického jazyka začíná ve 2. ročníku. Od 4. ročníku budou třídy rozděleny na polovinu, aby vznikaly co nejmenší skupiny na výuku jazyka. V jednotlivých skupinách bude větší možnost k individuálním potřebám žáků- ať se jedná o žáky, kteří mají na cizí jazyk vloh, či o žáky, kteří mají s cizím jazykem obtíže.

Cílem školy je danou profilaci zachovat a nadále podporovat.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola by se měla stát místem aktivního a radostného poznávání. Přistupujeme k formativnímu hodnocení.

V souladu s těmito názory jsme formulovali **dva hlavní cíle** našeho školního vzdělávacího programu:

1) VYTVÁŘET U DĚTÍ POZITIVNÍ VZTAH KE ŠKOLE A VZDĚLÁVÁNÍ VŮBEC

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- klasifikace a hodnocení znalostí žáků místo vyhledávání nedostatků, atmosféra bez stresů
- umožnit žákům co nejvíce příležitostí zažít zdar a pocit úspěchu
- poznávat sám sebe, rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
- uplatňovat nabyté vědomosti a dovednosti se zřetelem na další profesní orientaci
- podpora aktivity a tvořivosti, pozitivní motivace, hrdost na školu

2) ROZVÍJET OSOBNOST DÍTĚTE S AKCENTEM NA VLASTNÍ ODPOVĚDNOST ZA VÝSLEDKY V UČENÍ A CHOVÁNÍ

- respektování individuálních zvláštností, práva na různost
- vytváření prostoru pro seberealizaci, rozvoj přirozeného nadání
- účelové soužití žáků s učiteli vedoucí k práci na osobní maximum každého žáka
- partnerský vztah respektující povinnosti a práva, otevřená komunikace, podpora týmové spolupráce
- dodržování společně vytvořených pravidel chování
- využívání prvků demokracie, fungování třídních samospráv, školního parlamentu
- vedení žáků k ochraně zdraví a zodpovědnému chování

Bezpečné psychosociální klima

považujeme za základní faktor rovného přístupu všech žáků ke vzdělávání, podmínku zapojení každého žáka dle svých možností a podávání výkonu na osobní maximum. Uplatňováním všech prvků tvorby zdravého kolektivu, společným vyvozováním pravidel, pravidelným sociometrickým šetřením, sledováním vývoje vztahů v žákovských skupinách a jejich pozitivním ovlivňováním se snažíme předcházet všem patologickým jevům. Vychováváme prosociálně, usilujeme o převahu podpory, tolerance, radosti z úspěchu druhých, vzájemnou pomoc, vnitřní kázeň s uvědoměním si hranic osobní svobody. Partnerské vztahy na všech úrovních ovlivňují vzájemnou komunikaci. Podněty a připomínky všech aktérů výuky jsou řešeny, brány vážně a využívány. Připravujeme příležitosti pro tuto zpětnou vazbu, podporujeme dovednost argumentovat a obhájit vlastní názor. Usilujeme o otevřenost školy dětem, rodičům a všem, kteří mají o vzdělávání zájem.

Prevence sociálně patologických jevů

Dlouhodobé cíle prevence na škole:

- informovat pedagogy, žáky a rodiče o problematice rizikového chování
- vytvořit pozitivní a přátelské klima mezi pedagogy a žáky ve škole
- minimalizovat výskyt rizikového chování ve škole i mimo školu
- schopnost řešit problematiku spojené s rizikovým chováním
- vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže
- zajistit průběžnou spolupráci s výchovným poradcem

Nástroje prevence patologických jevů na škole

- kvalitní a bezpečné školní prostředí
- aktivní trávení volného času (školní kroužky, sportovní klub)
- vstřícnost metodika a ostatních pedagogů k žákům
- spolupráce s rodiči a jejich informovanost
- začlenění problematiky rizikového chování do výuky
- realizace preventivních aktivit (přednášky, exkurze aj.)

Na naplňování cílů se dlouhodobě podílejí kromě vedení školy a metodika prevence také výchovné poradkyně, třídní učitelé a ostatní pedagogové.

Prevence sociálně patologických jevů na škole je každoročně podrobně rozpracována ve Školním preventivním programu na daný školní rok.

Klíčové kompetence

K utváření a zajištění rozvoje klíčových kompetencí žáků si naše škola zvolila a zformulovala vlastní výchovně vzdělávací cíle a propojila je s klíčovými kompetencemi.

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	<p><i>Cíl: vést žáky k autonomii – vlastní zodpovědnosti za své vzdělávání, motivovat pro celoživotní vzdělávání, osvojit strategie učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - motivujeme k učení, usilujeme o přeměnu vnější motivace ve vnitřní - vedeme žáky k autonomii, vlastní zodpovědnosti za své výsledky - posilujeme pozitivní vztah k učení spojováním školy se životem – plněním praktických úkolů - podporujeme tvořivost, vlastní alternativy řešení úkolu - vedeme žáky k organizaci práce, plánování - podporujeme samostatnost - upřednostňujeme činnostní učení - uvážlivě redukuje učivo s akcentem na základní učivo, pojmy a fakta, pochopení vztahů a souvislostí - zároveň učíme žáky vyhledávat informace, ověřovat, využívat je a zpracovávat - dle možností uplatňujeme cizí jazyk a výpočetní techniku ve více předmětech - zařazujeme do výuky experimenty, vlastní pozorování, uplatňujeme v maximální míře zásadu názornosti - seznamujeme žáky s cíli vyučovacích hodin, vedeme je k <u>sebereflexi</u> - uplatňujeme individuální přístup k žákovi s vědomím osobního maxima - promyšlenou organizací hodiny, střídáním činností udržujeme koncentraci pozornosti žáků - upřednostňujeme pozitivní důsledky chování - pracujeme s chybou, v 1. fázi osvojování učiva ji vnímáme jako výzvu - povzbuzujeme a chválíme - umožňujeme žákům hodnotit svoji činnost, vlastní pokrok, navozujeme situace pro hodnocení navzájem - snažíme se vytvářet vzor, jít příkladem vlastním vzděláváním
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Cíl: pomáhat rozvíjet logické myšlení, podporovat tvořivé přístupy, odvahu a chuť řešit problémy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vytrvalosti a odvaze, přístupu k problému vždy jako k řešitelné situaci - zadáváme problémové úlohy a situace, které společně rozřešíme, učíme žáky praktickému řešení - u základního učiva žáky učíme algoritmu řešení problémů - podporujeme hledání alternativ řešení - podporujeme originalitu, tvořivost v řešení problémových situací - rozvíjíme logické myšlení - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémových úloh - směřujeme k využívání moderní techniky při řešení problémů - využíváme moderní metody „SWOT“ analýzy, „brainstormingu“, řízené diskuse aj.

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<ul style="list-style-type: none"> - učíme i problémům předcházet - průběžně monitorujeme praktické zvládání problémů - vždy podporujeme i samostatnost, vlastní podíl na vyřešení problému, vlastní přínos skupině - jdeme příkladem vlastní racionalitou a nadhledem
Kompetence občanské	<p><i>Cíl: vychovávat žáky jako demokratické občany plnící si vlastní povinnosti, uplatňující svá práva a zároveň respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - preventivně působíme proti všem patologickým jevům, netolerujeme a odborně řešíme již náznaky - vysvětlujeme nebezpečí rasismu, xenofobie, nacionalismu, netolerujeme jejich projevy - usilujeme o vytváření vzoru slušného jednání, výchovně působíme proti hrubosti, vulgární mluvě - vychováváme prosociálně – podporujeme kamarádské projevy, vzájemnou pomoc - dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených vnitřními normami - vedeme žáka k respektu a sebeúctě - vytváříme situace s empatickým vcítěním do různých modelových rolí vhodného i nevhodného chování - upevňujeme žádoucí formy chování využíváním vhodných vyučovacích témat - sledujeme chování žáků, jejich postoje, aktuálně řešíme výchovné problémy, hledáme účinná výchovná opatření - spolupracujeme s odborníky – PPP, OPD, PČR - nepřipouštíme kolektivní vinu, netrestáme celé kolektivy, přestupky řešíme individuálně - usilujeme o racionální přístup, jednání bez emocí, afektu, předcházíme konfrontačním situacím - užíváme popisného jazyka místo charakterizujícího, tzn. hodnotíme vždy jen výkon a chování, nevyjadřujeme se o charakteru žáka, nevyjmenováváme jeho osobnostní vlastnosti - v rámci vhodných předmětů seznamujeme žáky s právními normami - nabízíme žákům vhodné volnočasové aktivity, reagujeme na zájmy - upřednostňujeme pozitivní důsledky chování, pozitivní motivaci - nabízíme pomoc, věnujeme svůj čas žákům i mimo vyučovací hodiny - jdeme příkladem, respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti - respektujeme práva dítěte, osobnost každého žáka - budujeme partnerské vztahy ve všech liniích - zapojujeme žáky do dění ve škole prostřednictvím školního parlamentu, třídních samospráv - podporujeme prvky demokracie
Kompetence komunikativní	<p><i>Cíl: vést žáky ke kultuře řeči a mluveného projevu, k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v každém vyučovacím předmětu se zaměřujeme na rozvoj komunikačních dovedností - podporujeme využívání mateřského jazyka a používání správné odborné

Výchovné a vzdělávací strategie

	<p>terminologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na kulturu řeči a mluveného projevu - vedeme ke spisovnému jazyku - netolerujeme vulgarismy, hrubé chování (nejenom my učitelé, všichni zaměstnanci školy se snaží výchovně ovlivňovat žáky) - podporujeme používání cizího jazyka, výpočetní techniky v jiných předmětech - podporujeme konstruktivní (sebe)kritiku - vedeme žáky k prezentování svých názorů (školní parlament, rozhlas) - podporujeme přátelskou komunikaci mezi spolužáky (i různého věku) - využíváme vyučovací témata vhodná pro přípravu náročnější komunikace (emočně vypjaté situace, ohrožující apod.) - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, řádu odborných učeben, pravidel chování při různých akcích - každoročně společně se žáky sestavujeme pravidla účelového chování ve třídě - učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek mezilidské komunikace, spolupráce ve skupině aj. - z preventivních důvodů vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, „asertivnímu chování“ - využíváme také nonverbální komunikaci, učíme ji žáky - jdeme příkladem, profesionalitou v komunikaci se žáky i rodiči, zdvořilým vystupováním, kulturou řeči, spisovností mluveného projevu
<p>Kompetence sociální a personální</p>	<p><i>Cíl: naučit žáky pracovat v týmu, svým vlastním dílem práce přispět celkovému výsledku, nést zodpovědnost, hodnotit svoji práci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ustupujeme od frontální výuky, podporujeme aktivizační metody a formy práce, činnostní učení, učíme badatelsky, hodnotíme formativně - zařazujeme dle potřeby skupinové vyučování, využíváme kooperace, týmové spolupráce - zařazujeme výuku v různorodých skupinách s možností zprostředkování učiva samostatným žákem slabším spolužákům - individuálním přístupem usilujeme o práci každého žáka na jeho osobní maximum - rozvíjíme schopnost žáků uplatnit vlastní schopnosti v týmu, zadáváme konkrétní úkoly každému členu skupiny při skupinové práci - zařazujeme sebereflexi (např. po skupinové práci), zhodnocení vlastního přínosu, podmínek práce, okolností, které lze odstranit, zlepšit - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, organizujeme práci tak, aby se žáci doplňovali, přispěli svým úkolem k celkovému výsledku - upřednostňujeme různé formy spolupráce, zdůrazňujeme pozitiva a přínos - zodpovědně přistupujeme k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - podporujeme tvorbu přátelských vazeb, měníme složení pracovních týmů, zapojujeme do společných úkolů žáky z různých prostředí - sledujeme sociální vztahy ve třídě a dále s nimi pracujeme - učíme žáky toleranci, podpoře slabších, prosociálnímu cítění - všichni důsledně vyžadujeme a dodržujeme pravidla chování společně

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>vytvořená na začátku školního roku</p> <ul style="list-style-type: none"> - jdeme příkladem, týmově spolupracujeme ve sboru, 1. stupeň s 2. st., sjednocujeme výchovné strategie, předáváme si vzájemně zkušenosti, pomáháme si
Kompetence pracovní	<p><i>Cíl: vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, používání vhodných materiálů, nástroj, postupů a technologií, naučit žáky ochraně zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vychováváme zdravý postoj k práci, motivujeme k odpovědnosti za plnění školních úkolů - kvalitní práci pochválíme - vytváříme vhodné pracovní prostředí, podnětnou a tvořivou atmosféru - vedeme k adaptabilitě, měníme pracovní podmínky - důsledně dbáme na dodržování pravidel, vedeme žáky k ochraně zdraví - dbáme na dokončení práce, splnění svých závazků - učíme práci organizovat - pomáháme vybírat a používat při práci vhodné materiály, nástroje, technologie - seznamujeme žáky s různými profesemi - připravujeme žáky na další studium - cíleně motivujeme a pomáháme k dosažení vhodně zvoleného studia vedoucího ke zvolenému povolání - příkladně si plníme své pracovní povinnosti, dodržujeme dané slovo, profesi a školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - umí vyhledat a získávat data - posuzuje a zpracovává data - zvládne se rozhodnout o možnostech využití pro daný problém - zvolí jednotlivé postupné kroky a zapíše postup - sdílí a spravuje data - navrhuje a kriticky posuzuje daný postup řešení - vytváří a upravuje a sdílí digitální obsah - správně zvolí postupy a prostředky k vyřešení konkrétní situace či problému - díky digitální technologii si usnadní práci - zefektivní a zjednoduší své pracovní postupy - zjednodušením pracovních postupů zkvalitní výsledky svojí práce - dokáže vysvětlit význam digitálních technologií pro lidskou společnost - vyjadřuje se pomocí digitálních pojmů - rozpozná výhody/přínosy i nevýhody/rizika využívání dig. technologií - svá zařízení a data pečlivě chrání - předchází situacím, které by mohly mít negativní dopad na jeho fyzické i psychické zdraví - žák je veden ke spolupráci, komunikaci a sdílení informací - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<ul style="list-style-type: none"> - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - schopný se orientovat v množství digitálně přenášených informací - aktivně využívá konkrétní aplikaci jak z pozice uživatele, tak z pozice tvůrce

Realizované školní aktivity vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí žáků

Cílem vzdělávacího programu školy je nabízet žákům v co největší míře takové školní aktivity, které by svým charakterem a zaměřením přispívaly k rozvoji klíčových kompetencí.

Dle aktuálních možností a podmínek školy se do výchovně vzdělávacího procesu zařazují tyto aktivity:

Školy v přírodě - jsou zapracovány do ročních plánů činnosti určitého ročníku 1. stupně, (2. a 5. ročník) jejich cílem je naplnění očekávaných výstupů vzdělávacích oblastí, které jsou aktuálně rozpracované v příloze č. 2

Alternativní výjezdy - jsou zapracované do ročních plánů činnosti určitých ročníků 2. stupně, jejich cílem je naplnění očekávaných výstupů vzdělávacích oblastí, které jsou aktuálně rozpracované v příloze č. 2

Harmonizační dny - jsou zapracovány do ročních plánů činnosti určitých ročníků (1. a 6. ročníky), jejich cílem je naplnění očekávaných výstupů vzdělávacích oblastí, které jsou aktuálně rozpracované v příloze č. 2

Zahranční výjezdy - organizujeme žáky, kteří vyjíždějí na zahraniční výukový pobyt do Velké Británie, kde se účastní výuky v anglické škole a pobyt mají zajištěn v anglických rodinách. V rámci výuky německého jazyka žáci s pedagogy vyjíždějí na poznávací zájezdy do Spolkové republiky Německo. Naplňování očekávaných výstupů je aktuálně rozpracováno v příloze č. 2

Lyžařský kurz – je specifickou nabídkou naší školy, organizuje se pro žáky 3. a 4. tříd v rozsahu 5 dnů. Naplňování očekávaných výstupů je aktuálně rozpracováno v příloze č. 2

Lyžařský výcvik - absolvují také žáci 7. tříd formou denního dojíždění nebo pobytu na horské chatě. Naplňování očekávaných výstupů je aktuálně rozpracováno v příloze č. 2

Výuka plavání - se organizuje na škole pro žáky 2. ročníků jako součást předmětu tělesná výchova- podpora 1 hodiny TV navíc.

Kulturní akce – návštěvy žáků divadelních představení, koncertů a jiných kulturních akcí různého zaměření.

Sportovní akce – účast žáků na sportovních soutěžích, organizace vlastních soutěží a turnajů, vzájemná přátelská utkání, návštěvy sportovišť různého zaměření, sportovní akce konané v přírodě atd.

Vzdělávací akce – tematické návštěvy knihoven, muzeí, zoologické zahrady, botanické zahrady, planetária, realizace exkurzí, účast žáků v naučných programech různých institucí atd.

Tematické akce realizované školou – viz aktuální Přehled plánovaných aktivit pro daný školní rok.

Mimoškolní aktivity - usilujeme o maximální smysluplné využití volného času žáků, každoročně nabízíme aktivity v široké nabídce, aktuálně reagujeme na požadavky dětí a rodičů. Jsme si vědomi významu aktivního využívání volného času z hlediska prevence patologických jevů.

EVVO

Environmentální výchova a osvěta je na prvním stupni zařazována do předmětu Prvouka a Přírodověda. Dále je zařazována spolupráce s organizacemi zabývajícími se ochranou přírody. Patří mezi ně Čmelák – středisko přátel přírody, středisko ekologické výchovy Střevlík, středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec – Divizna, EVVO je také zařazována do programu Škol v přírodě a společně s druhým stupněm realizována v rámci celoškolních projektů a tematické výuky.

Na druhém stupni je EVVO vyučována pomocí průřezových témat, projektových dnů, v 6. ročníku v rámci předmětu Člověk a svět práce - pěstitelské práce, v Přírodopisu. V 8. a 9. ročníku je zařazen předmět Výchova ke zdraví.

V průběhu roku organizujeme sběr papíru a sběr lesních plodů.

Na každý školní rok je připravován aktuální ROČNÍ PLÁN EVVO přizpůsobený aktuálním potřebám.